

BUKANA EA BAIKETI LIKETHONG TSA NAHA

**KHETHO EA HAO
KE MATLA A HAO!**

TSE KAHARE

KHAOLO EA PELE	3
1.0 Selelekela	3
1.1 Sepheo Sa Ho Iketa	3
1.2 Boiketo.....	3
1.3 Litokelo Tsa Baiketi Nakong Ea Molao Ea Ho Iketa.....	4
Tšoarō e lekanang	4
Bolokolohi ba puo	4
1.4 Tšebeliso ea thepa ea sechaba boiketong ba likhetho	5
1.5 Nako ea ho iketa	5
1.6 Boitšoarō	6
1.7 Libaka tseo ho sa iketeloeng ho tsona	6
KHAOLO EA BOBELI	7
2.0 Litokelo tsa baiketi kahar’a nako ea Likhetho	7
2.1 Litokelo Tsa Baiketi	7
2.2 Tsebiso ea Likhetho.....	7
2.3 Litsi Tsa Likhetho	8
KHAOLO EA BORARO	9
3.0 Baemeli ba baiketi kapa ba mekha/makhotla (Party Agents)	9
3.1 Moemeli oa Moiketi	9
3.2 Lenane La Baemeli Ka Setsing	9
3.3 Mosebetsi oa Moemeli oa Moiketi.....	10
3.4 Makhabane a Moemeli Oa Mokha Oa Lipolotiki	10
3.5 Litsebo Tseo Motho Ea Emetseng Moiketi A Lokelang Ho Ba Le Tsona	11
3.6 Litokelo Tsa Baemeli Ba Baiketi	11
4.0 Ka Setsing sa Khethelo	11
4.1 Batho Ba Lumelletsoeng Ho Ba Ka Setsing	11
4.2 Linako Tsa Ho khetha.....	12
4.3 Tsela Ea Ho Khetha.....	13
5.0 Ho Baloa ha Lifoutu Setsing	14
5.1 Papiso ea libuka tsa ho ketha le mabitso a bakhethi lenaneng la bakhethi le takiloeng	14
Foromo ea papiso e bolokoa ka anfolopong	15
5.2 Palo ea lifoutu	15

5.3	Lipampiri tsa ho khetha tse hannoeng (khaolo ea 96)	16
6.	PHATLALATSO EA SEPHETHO	Error! Bookmark not defined.
6.1	Kabo Ea Litulo Tsa Mekha Tsa Khekhethane	17
6.2	KABO EA HO QETELA	22
7.	Phatlalatso Ea Sephetho Sa Likhetho.....	24
7.1	Mokhahlelo oa pele	24
	Mokhutlisi Oa Sephetho	24
7.2	Mokhahlelo oa bobeli	Error! Bookmark not defined.
	7.3 Mokhahlelo oa boraro	25
7.4	Mokhahlelo oa bone.....	25
8.	Puseletso ea peheletso ea kemiso ea baiketi.....	25
	TSE QHOAELLETSOENG---4	26

KHAOLO EA PELE

1.0 Selelekela

Bukana ena e reretsoe baiketi ba ikemetseng le ba mekha/makhotla a lipolotiki. E bua ka boiketo ba mekha/makhotla a lipolotiki pele ho likhetho. Ho iketela likhetho, ho tšehetsoa ke Molao oa Motheo le Molao oa Likhetho tsa Lekhotla la Sechaba oa 2011 le oa Likhetho tsa Puso ea Libaka. Hape e bua ka hore na litsi li thehoa joang, bakhethi ba khethang pele ke bafe, ba khetha joang, hokae? E boetse e buoa ka batho ba khethang litsing tseo ba sa ngolisetsang ho tsona. Ho feta moo bukana ena e bua ka litokelo tsa baiketi le baemeli ba bona, tsela ea ho khetha, ho baloa ha sephetho le kabo ea litulo tsa khekhethane le tse khethehileng tsa basali.

1.1 Sepheo sa ho iketa

Ho thusa mekha eohle ea lipolotiki, baiketi ba mabatooa, baiketi ba ikemetseng le balateli ba bona ho tsebahatsa mehoo le maano ho bakhethi. Ho thusa bakhethi ho hlahloba, ho bapisa mehoo, esita le ho fihlela qeto ea ho khetha.

1.2 Boiketo

Mekha eohle ea lipolotiki le baiketi ba na le tokelo ea ho iketa. Boiketo ba mekha kapa baiketi libakeng tsa liboka, bo lumelloa ke Morena, Sepolesa kapa motho ea ikarabellang sechabeng ka mongolo. Lengolo le bontša sebaka, nako, le hore na ke bo mang. Moo baiketi kapa mekha ba kōpileng sebaka se le seng, ea ikarabellang o fana ka monyetla ho ea tlileng pele.

1.3 Litokelo sa Baiketi nakong ea ho iketa

Tokelo ea ho iketa	Moiketi e mong le e mong o na le tokelo ea ho iketela likhetho ka har'a lebatooa leo a emetseng likhetho ho lona. Ka nako ea boiketo ba mekhamakhotla, mekha/makhotla a ka phatlalatsa boiketo ba eona ka lingoliloeng tse kang libuka, libukana, lipampitšana, maselinyana, likoranta tse bontšang ka ho tlala hore na ke tsa mokha ofe. Hape e ka iketa ka liboka le mekhoea e meng e seng khahlanong le molao. Komisi e Ikemetseng ea Likhetho, ka kopanelo le puisano le batsamaisi ba litereke le marena ka mekhahlelo ea 'ona e tla khetha libaka tseo ho tsona ho ka manehoang lipampiri tseo mekha ea lipolotiki e iketang ka tsona. Mokha o mong le o mong o na le tokelo ea ho sebelisa libaka tse joalo ka ho lekana ho se khethollo ea letho.
Tšoaro e lekanang	Mekha/makhotla a lipolotiki kapa baiketi, ba lokela ho tšoaroa ka tsela e tšoanang e se nang leeme kapa khethollo, ho thusa hore mokha ka mong o lokolohe.
Bolokolohi ba puo	Motho mang kapa mang ea ileng sebokeng sa boiketo ba mokha oa lipolotiki kapa moiketi, o na le bolokohi ba ho hlahisa maikutlo. Ha ho motho ea ka tšosoang, a sitisoa kapa a qosetsoa polelo, maikutlo kapa leselinyana la ho iketa boiketong ba likhetho.
Ho fuoa nako le sebaka sa ho iketa	Mokha o mong le o mong o na le tokelo ea ho iketa kapa ho tlaleha se-ea-le- moeeng sa sechaba kapa leselinyaneng lefe kapa lefe la sechaba. Molao oa likhetho o tlama Komisi le 'muso ho fa baiketi le mekha/makhotla a lipolotiki nako e lekanang ea ho phatlalatsa mehoo ea 'ona se-ea-le-moeeng sa sechaba le se-ea-le-moea-ponong sa Lesotho (Lesotho TV), e le boiketo ba bona. Komisi ka tumellano le 'muso e tla hlophisa nako ea boiketo ba mekha ea lipolotiki se-ea-le-moeeng sa Lesotho le Se-ea-le-moea-ponong (Lesotho TV).
Ho fuoa sebaka sa ho iketa hohle ka har'a naha	Baiketi/mekha/makhotla a lipolotiki ba na le tokelo ea ho iketa hohle kahar'a naha ha feela ba fumane tumello e joalo. Hore ba fumane sebaka sa ho iketa, ba tlameha ho kopa marena

	a libaka tse joalo ho ba fa tumello Ha e le kahar'a toropo ba kopa tumello sepoleseng. Sebakeng sa liphatlatso tsa bona libakeng tse kahar'a toropo, ba kopa Lekhotla la toropo ho li maneha moo ba lakatsang ho etsa joalo.
--	---

Haeba moiketi kapa mokha/lekhota la lipolotiki, ba belaela hore ba ea sekisetsoa, litokelo tsa bona tsa ho iketa li ea hatikelo, ba etse tlaleho ofising ea Komisi ea Likhetho e haufi ka mongolo.

Ha ho mokha oa lipolotiki o lumelletsoeng ho etsa lipapatso tsa khoebo se-ea-le-moeeng sa sechaba kante ho lenaneo la boiketo le hlophisitsoeng ke Komisi le Lekala la liphatlatso.

Tlhokomeliso!

Litaba tsa mokha li tla sesefuoa ke bophatlalatsi pele li phatlatsoa. Bophatlalatsi bo tla netefatsa hore ha bo nke lehlakore litlalehong tsa mekha tsa boiketo le litlalehong tsa bophatlalatsi ka bo-bona. Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e tla mamela litaba le liphatlatso tsa mekha ho etsa bonnete ba hore li anela hohle le hore ha li khetholle mekha.

1.4 Tšebeliso ea thepa ea sechaba boiketong ba likhetho

Mekha eohle le makhotla 'ohle kapa baiketi, ba lumelletsoe ho sebelisa thepa ea sechaba e kang se-ea-le-moea ho iketa le seea-le-moea pono sa sechaba. Li sebelisoa ntle ho tefo ka tumellano le Komisi e Ikemetseng ea Likhetho.

1.5 Nako ea ho iketa

Nako ea ho iketa e qala ho tloha letsatsing la khoelehetso ea letsatsi la likhetho ho fihlela ha ho setse lihora tse mashome a mabeli a metso e mene ho khethoa.

1.6 Boitšoaro

Boitšoaro ba mekha nakong ea ho iketa bo laoloa ke molao oa boitšoaro oa likhetho o hlahang molaong oa likhetho tsa Lekhotla la Sechaba oa 2011, khaolo ea 122.

1.7 Libaka tseo ho sa iketeloeng ho tsona

Libaka tsa bolulo le tsa tšebetso tsa sesole sa Lesotho, le sepolesa sa Lesotho

Liofisi tsa sechaba ('muso) ka linako tsa mosebetsi

Litsi tsa thuto ka nako eo likolo li ntseng li kena (Khaolo ea 66 ea molao oa likhetho)

KHAOLO EA BOBELI

2.0 Litokelo tsa baiketi kahar'a nako ea Likhetho

Moiketi ka mong, mokha ka mong, lekhotala la lipolotiki ka leng, ba na le kabelo litabeng tsohle tsa tsamaiso ea likhetho.

2.1 Litokelo Tsa Baiketi

Motho ka mong eo e leng moiketi oa likhetho o lokela ho fuoa litaba khafetsa tsa tsamaiso ea likhetho tse kenyeletsang;

ho thehoa ha litsi tsa khethelo,

likopo tsa bakhethi ba pele le letsatsi leo likopo tsena li tla ananeloa ka lona ofising ea Mokhutlisi oa Sephetho kapa Mookameli ea Khethehileng oa setsi sa khethelo sa bakhethi ba pele, le moo li tla ananeloa teng,

litsi tseo lifoutu tsa bakhethi ba pele li tla kopanyetsoa ho tsona,

matsatsi ao baemeli ba baiketi/mekha/makhotla a lipolotiki ba tla thongoa ka ona,

litlhophiso tsohle tsa letsatsi la likhetho ho fihlela mohla letsatsi leo

ho tsebisa sechaba sa bakhethi baiketi kahar'a mabatooa ao ba emetseng likhetho ho ona

2.2 Tsebisiso ea Likhetho

Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e hlophisa le ho hatisa tsebisiso ea likhetho e nang le lintlha tse latelang:

1. Letsatsi leo likhetho li tlang ho tsoaroa ka lona, le nako eo ho tla khethoa ka eona
2. Sebaka (motse) moo setsi sa likhetho se tlang ho ba hona teng
3. Lebitso, aterese le mosebetsi oa nkheteng ka mong
4. Haeba e le oa mokha, lebitso le letsoao la mokha la molao. Haeba a ikemetse, ho ngoloa '**o ikemetse**' le letsoao leo a itsebisang ka lona leo a le ngolisitseng le Komisi ha a emela likhetho.

Tsebisiso ena ea likhetho ke eona e sebelisoang ke Komisi ho phatlalatsa baiketi ba mabatooa, mekha ea bona le matsoao a bona, hore sechaba se tsebe na ba eme joang tlasa folakha e efe ea mokha kapa lekhotala kapa moikemeli. Tsebisiso ena e manehoa hohle kahar'a mabatooa a amehang (Litsing tsohle tsa khethelo le libakeng tsa sechaba tseo ho tsona ho bokanoang ka bongata).

Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e tlangoa ke Molao oa Likhetho oa 2011 ho tsebahatsa kahar'a lebatooa baiketi le matšoao a bona/mekha/makhotla a bona hang kamora kemiso ea baiketi.

2.3 Litsi tsa khethelo

Mookameli oa Likhetho o mema maikutlo a baiketi holima lethathamo la litsi tsa khethelo tse hlophisitsoeng ke Komisi. Ka tumellano le bona o phatlalatsa litsi tsa khethelo. Litsi li ba likolong, matlong a batho a hiriloeng le litenteng haeba sebaka se le sieo hohang.

KHAOLO EA BORARO

3.0 Baemeli ba baiketi kapa ba mekha/makhotla (Party Agents)

Moiketi kapa mokha/lekhotla o emelo a batho ba babeli setsing sa khethelo. Ka setsing ho kena moemeli a le mong feela. Moemeli ea setseng kantle o kena ha oa habo a tsoela kantle kapa a lakatsa ho phomola. Baemeli bana ba hlalisoa ka foromo ea thonyo ea baemeli ba mekha (e fumanehang ho Mokhutlisi/Motlatsi oa Mokhutlisi oa sephetho lebatooeng).

3.1 Moemeli oa Moiketi

Moemeli o lokela hore a be a e-na le tse latelang:

a be a ngoliselitse likhetho kahar'a lebatooa-leo moiketi a emeng ho lona

a be a hlaha lenaneng la bakhethi la lebatooa.

Moiketi o fana ka lethathamo la mabitso a batho ba ngolisitseng ba mo emelang litsing tsa khethelo tsa lebatooa. Sena o se etsa ka foromo e fanoang ke Komisi. O bontša le liaterese tsa bona. Haeba ho etsahala hore moiketi a lokolle moemeli oa hae tšebetsong, o tsebisa Komisi ka tsela e tsoanang leha a mo hlalisa.

3.2 Lenane la Baemeli ka setsing

Ka setsing sa khethelo, moemeli o ba mong, le ka nako ea ho bala ho joalo. Ha ho mokha kapa moiketi ea lumelletsoeng ho ba le baemeli ba fetang a le mong ka setsing sa khethelo

Moemeli o lokela ho hlalisa tokomane eo a thontsoeng ka eona e le boitsebiso ba hae setsing. Ha e le sieo a ke ke a lumelloa ho kena. Haeba ka phoso a se a le kahare o tla lelekoa.

Ho bohlokoa ho moemeli oa moiketi/mokha/lekhotla la lipolotiki ho etsa ka matla hore ha a e-ea setsing sa khethelo seo a thonyelitsoeng ho emela nkheteng ho sona, a tšoare foromo ea thonyo ea hae, e le bopaki ba hore efela e le moemeli oa moiketi/mokha/lekhotla la lipolotiki sebakeng seo.

3.3 Mosebetsi oa Moemeli oa Moiketi

Moemeli oa moiketi ke mahlo a moiketi kaha a ke ke a ba setsing se seng le se seng. Ke eena ‘mesamohloane oa hae. O lebella tšebetso eohle ka setsing ho tloha ha ho buloa, ha ho khethoa, ha ho koaloa, ha ho baloa lifoutu leha ho phatlalatsoa sephetho. Ka mantsoe a mang ke mahlo, litsebe, molomo, matsoho a moiketi kapa mokha/lekhotla. Mosebetsi oa hae ke o latelang:

Ho alosa tšebetso ea ho khetha ka setsing sa khethelo e le ho bona hore ho lateloa molao ha ho khethisoa.

Ho bona hore ha ho bomene-mene bo etsahalang likhethong

Ho botsa kapa ho hlokomelisa Mookameli oa setsi moo ho hlokomelehang hore tsamaiso e ea lojoa

Ho lebella tsamaiso ea likhetho ka setsing esita le ho baloa ha lifoutu

Ho hlahloba hore na lintho li maamong a nepahetseng a tšebetso joaloka linotlolo tse koalang lebokose la ho khetha

Ho tekenela sephetho sa likhetho e le bopaki ba hore se baliloe bo-teng ba moemeli.

Ho hanyetsa tsamaiso e sa nepahalang ea likhetho ka setsing joaloka ho lumella motho eo ho tsejoang hantle hore ha se oa sebaka seo ho khetheloang ho sona, kapa ho etsa eng kapa eng e seng molaong ka setsing le ka nako eo ho baloang sephetho.

Boipelaetso bona bo isoa ho Mookameli oa setsi ka nako eo phoso e etsahalang. Haeba qeto ea hae e sa khotsofatse molli (moemeli oa moiketi), o kōpa foromo ea khanyetso e be o beha sello sa hae ka mongolo. Mookameli oa setsi o ngola ketsahalo eo ka bukeng ea tlaleho ea liketsahalo tsa letsatsi leo (Voting Station Diary).

3.4 Makhabane a Moemeli oa Moiketi/Mokha oa Lipolotiki

Mosebetsi oo Moemeli oa moiketi/mokha/lekhotla a o etsang o hloka motho ea

seli,

ea sebete,

ea nang le mamello le mamellano le batho ba bang.

ea nang le tsebo le kutloisiso e batsi ea tsamaiso ea likhetho.

e be motho ea ka botsang kapa a hanyetsa moo e bang o bona tsamaiso e sa itšetleha ka molao.

e be motho ea ka mamellang ho sebetsa linako tse telele, ea phetseng hantle.

3.5 Litsebo tseo motho ea emetseng Moiketi/Mokha a lokelang ho ba le tsona

ho bala le ho ngola

tsamaiso ea likhetho

ho tekenela sephetho

ho fana ka tlaleho e hlakileng ea liketsahalo tsa setsi

ho latellisa tsela ea tšebetso ea likhetho hantle ka tsela eo a ka tsebang ho bona ha ho

lojoa tšebetso eo ho sa lateloe tsela ea tsamaiso ea molao

3.6 Litokelo tsa Baemeli ba Baiketi

Baemeli ba baiketi/mekha/makhotla a lipolotiki ba na le litokelo tse latelang:

ho bona mothati o mong le o mong oa tsamaiso ea setsi sa likhetho ka nako eo ho ntseng
ho khethisoa

ho hlahisa maikutlo kapa ho botsa ha a belaela hore tsamaiso ha e ea hlaka, kapa e ea
lojoa

ho lebella ha ho khethoa le ha ho baloa sephetho sa likhetho

ho fuoa kopi ea sephetho sa likhetho ka mora hore se phatlalatsoe

ho lumellana le ho hanyetsana le Mookameli oa setsi ka setsing

**Leha moemeli oa moiketi a na le tokelo ea ho bontša ho se khotsofale ka tsamaiso e sa
bonaletseng ka setsing, pelaelo ea hae e ke ke ea emisa ho khetha. Ho tla tsoeloa pele ka ho
khetha, empa taba ea ho se khotsofale ha hae e tla aheloa lesaka, ‘me e tlalehoe moo ho
tšoanelang. (Ho Mokhutlisi oa Sephetho, Mookameli oa likhetho).**

4.0 Ka Setsing sa Khethelo

4.1 Batho ba lumelletsoeng ho ba ka setsing

Bakhethisi

Mapolesa

Baiketi, baemeli ba bona (a le mong ka nako)

Batho ba bang bao Mookameli oa Likhetho a ba lumelletseng ho kena

Balebelli ba lehae le ba machaba

Baphatlalatsi

Batho bohle ba kenang ka setsing, ba lokela ho hlapanyetsa ho boloka lekunutu la setsi. Bona ke ba latelang:

Mokhutlisi oa sephetho le motlatsi oa hae

Mookameli oa setsi le motlatsi oa hae

Bakhethisi

Paki ea molao (morena)

Bahlanka ba komisi

Moiketi kapa moemeli oa hae kapa moemeli oa mokha/lekhotla. Batho bana ba fuoa lengolo la tumello ke Mookameli oa Likhetho (Director of Elections)

Ha le le sieo ha ba lumelloe ho kena ka setsing.

Moiketi e mong le e mong o tsoanela ho bona hore o na le lengolo le mo pakang hore ke moiketi lebatooeng leo. Lengolo lena ke boitsebiso ba hae ho Baokameli ba Litsi tsa khethelo.

4.2 Linako tsa ho khetha

Nako ea molao ea ho bula setsi ke hora ea bosupa hoseng (7.00 am).

Ka nako eo setsi se buloang :

ho bontšoa bakhethi kahare le kante ho setsi ea khethelo lebokose la likhetho hore ha le ea tšela letho.

ho phatlalatsoa le ho sechaba se emetseng hore setsi se buloe se tsebe ho khetha.

Nako ea ho koala ke hora ea bohlano (5.00) mantsiboea. Hang hoba hora ea bohlano e otle, Mookameli oa setsi o tsoela kante ho sheba na batho ba kolokileng moleng oa ho khetha ba bakae, e be o tšoea ka motho oa ho qetela. Ha a se a entse joalo ha ho motho ea neng a le sieo ha a tšoea, ea ka khethang. Hona ho bolela hore, ho khetha feela batho ba neng ba se ba ntse ba le moleng oa ho khetha setsing ha ho koaloa. Ho khetha ho tla emisa ha batho ba moleng oa ho khetha ba khethile kaofela.

4.3 Mokhoa oa ho khetha

1. Ofisiri ea Likhetho e hlahloba lebitso la mokhethi ka ho sheba lenane la bakhethi le tokomane ea boitsebiso (ID, passport, license.)
2. Ofisiri ea likhetho e sheba lebitso la mokhethi lenaneng la bakhethi 'me a le take ka mola, ho bontša hore mokhethi o fela a khethile.
3. Ofisiri ea likhetho e hlahloba menoana ea mokhethi kaofela ha eona ho netefatsa hore ha a e-s'o khethe. Haeba a e-s'o khethe, ofisiri e tlotsoa mokhethi ka enke monoaneng oa bosupa oa letsoho le letšehali, ho mo tšoea hore a se khethe hape. Haeba mokhethi a se na monoana oo, o tlotsoa ho o mong feela kapa kae kapa kae letsohong la hae.
4. Ofisiri ea likhetho e ngola nomoro ea ngoliso likutung tsa pampiri ea ho khetha, a tempe bo-kamorao ba pampiri ea ho khetha ka setempe sa Letšoao la Molao sa setsi.
5. Ofisiri ea likhetho e fa mokhethi pampiri ea ho khetha. E mo supisa sekhutloana sa lekunutu ho etsa khetho ea hae.
6. Mokhethi o nka pampiri ea ho khetha a ee ka sekhutloaneng sa lekunutu
7. Mokhethi o khetha ka ho beha letšoao la tsoepo kapa sekere ka lebokosaneng la mokha/lekhotla kapa moiketi
8. Mokhethi o mena pampiri ea ho khetha e le hore e se hlahise khetho ea hae, e be o e khutlisetsa ho ofisiri ea likhetho ho kutu e kaholimo. Ofisiri ea likhetho e khutlisetsa pampiri ea ho khetha ho mokhethi. E mo supisa lebokose la likhetho hore a lahlele khetho ea hae.
9. Mokhethi o tšela pampiri ea ho khetha ka har'a lebokose la likhetho
10. Mokhethi o tloha setsing hang-hang kamor'a ho khetha

Tlhokomeliso!

Motho ea khethang ke ea hlahang lenaneng la bakhethi feela. Haeba mokhethi a hlaha lenaneng la bakhethi empa a se na litokomane tsa boitsebiso o pakeloa ke Morena (Official Witness).

Haeba Mokhethi a e-na le bokooa ba pono, o fuoa pampiri e bitsoang template (letlapana), e masobana a lekantsoeng le mabokosana a baiketi hore a itataise ho khetha boinotšing ba

hae. Hape o lumeletsoe ho tla le motho eo a mo tšepang ho tla mo khethela haeba a ikutloa eka ha a itšepe hore a ka sebelisa letlapana leo. Motho ea joalo e be oa lelapa kapa motsoalle. Ha a se na motho ea joalo, Mookameli oa Setsi sa khethelo a ka mo thusa ho khetha.

5.0 Ho baloa ha lifoutu setsing

Sephetho sa likhetho se baloa ka mekhahlelo e ‘meli; ho bapisa lipampiri tsa ho khetha le lenane la bakhethi le lifoutu tse tsoang ka lebokoseng la ho khetha.

5.1 Papiso ea libuka tsa ho ketha le mabitso a bakhethi lenaneng la bakhethi le takiloeng

Hang ha mokhethi oa ho qetela a qeta ho khetha, Mookameli oa setsi o bapisa likutu tsa libuka tsa lipampiri tsa ho khetha le mabitso a bakhethi a takiloeng lenaneng la bakhethi. O tlatsoa foromo e lokelang

Ho baloa tjena:

1. Palo ea mabitso a takiloeng lenaneng la bakhethi
2. Palo ea likutu tsa libuka tsa lipampiri, tsa libuka tse sebelitseng kaofela le tse sebelitseng kammoho
3. Palo ea likutu tsa bobeli (tse kaholimo)
4. Palo ea lipampiri tse sebelitseng kammoho le ea lipampiri tse sa sebitsang ho hang li ngoloa foromong ea teng ho bontša hore na li kae
5. Palo ea lipampiri tse lumelletsoeng
6. Palo ea lipampiri tse senyehileng
7. Kakaretso ea lipampiri tsohle e tlatsoa foromong
8. Netefatsa palo ea lipampiri tse ka lebokoseng la lipampiri tsa ho khetha
9. Maqephe a libuka tse fanoeng ka setsing a baloa ka bonngoe ho fumana kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha tse sebelitseng ka setsing. Kakaretso ea tsona e ngoloa foromong ea papiso
10. Mookameli oa setsi o mema batho bohle ba ka setsing ho hlahloba linotlolo tse koetseng lebokose la likhetho, haholo baemeli ba mekha ea lipolotiki. Baemeli ba mekha ea lipolotiki ba hlahloba linomoro tsa linotlolo tse koetseng lebokose ha setsi se buloa, ho bona hore na ha li ea fetoha, ebe ba li ngola fats’e e le bopaki.
11. Mookameli oa setsi o bula lebokose le tšetseng lipampiri tsa ho khetha tse khethileng pontšeng ea baemeli ba mekha/makhotla. O khokhothela lipampiri tsa ho khetha tafoleng
12. Libalote tse tsoang ka lebokoseng li ea phuthullosa, li baloa ka bonngoe ka matsoho ho fumana kakaretso ea batho ba khethileng. Kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha e tlatsoa foromong ea papiso ea lipampiri tsa ho khetha tse sebelisitsoeng ka setsing
13. Baemeli ba mekha/makhotla a lipolotiki ba tekenela papiso ea libuka tsa lipampiri tsa ho khetha, le tse seng libukeng, mabitso a bakhethi a hlakotsoeng lenaneng la bakhethi le lifoutu tse tsoang ka lebokoseng

Foromo ea papiso e bolokoa ka anfolopong

Papiso ena e etsetsoa ho netefatsa hore lenane la batho ba khethileng ba hlahang lenaneng le lekana hantle le lifoutu tse tsoang ka lebokoseng. Hape e thusa ho netefatsa hore lipampiri tsa ho khetha tse fanoeng setsing li kae, tse sebelitseng li kae, tse senyehileng li kae, tse alimanoeng kapa tse alimiloeng li kae, e le ho netefatsa hore efela ho sebelisitsoe tse fanoeng, ha ho tse tsoang kantle tse tlang le bakhethi. Haeba lipalo tsena li sa nyalane li phetoa ho fihlela ho fumaneha na phoso e hokae. *Mokhoa ona oa tšebetso ke oona o netefatsang hore ha ho lipoko.*

Haeba o le nkheteng/moiketi, laea moemeli oa hao ka thata ho lebella tšebetso ena ka hloko a tle a tsebe ho bona hore na matsollo-peli ma-pata-masene a ka hlaha mona. Hang ha tšebetso ena e qetilo, ho feteloa mothating oa bobeli, e leng oa ho bala lifoutu ho fumana hore na moiketi ka mong o fumane lifoutu tse kae.

5.2 Palo ea lifoutu

Mookameli oa setsi o hlalose baemeli le baiketi tse kaholimo

- Pele a bula lebokose, Mookameli oa setsi o netefatsa hore linotlolo tse ho lona ke tse neng li koetse ha ho qaloa ho khethoa, ‘me ke tsona tse ngotsoeng bukeng ea litlaleho
- Mookameli oa setsi o tlameha ho mema baiketi le balebelli ho hlahloba linotlolo le linomoro tsa tsona, pele lebokose le ka buloa.

Ofisiri e balang lifoutu e tla:

1. khokhothela lipampiri tse ka lebokoseng tafoleng
2. Phuthulla pampiri ka ‘ngoe, a e behe e shebile fatše hore setempe sa molao se bonahale¹
3. Bala lipampiri ka bonngoe a netefatse kakaretso ea tsona
4. Fa Mookameli oa setsi lipampiri tse se nang setempe sa molao
5. Nka pampiri ka ‘ngoe a phatlalatse hore na ea khethiloeng ke mang
6. Bokella lipampiri a etse qubu ea moiketi ka mong
7. Ha a qetile ho hlopha lipampiri ho latela baiketi o tla bala qubu ka ‘ngoe ho fumana palo eo moiketi ka mong a e fumaneng.

Mookameli oa setsi ha a kena-kenane le ho baloa ha lifoutu, empa o tsoanela ho sebetsana le mathata a ka hlahang.

¹ Balote/pampiri ea ho khetha

Mookameli oa setsi a be hlokolosi ka kakaretso ea lipampiri tse tsoang ka lebokoseng ka ho tlatsa foromo e lokelang.

5.3 Lipampiri tsa ho khetha tse hannoeng (Khaolo ea 96)

Mookameli oa setsi o hana pampiri ea ho khetha haeba:

- E se na letšoao la molao
- E e-na le se bontšang hore na mokhethi ke mang
- Mokhethi a khethile baiketi kapa mekha e fetang bonngoe
- Ha e ea tšoaelloa mokha kapa moiketi ofe kapa ofe
- Khetho ea mokhethi ha e ea hlaka
- Mookameli oa setsi moho le baemeli ba baiketi ba shebisana pampiri e sa hlakang ‘me qeto ke ea Mookameli oa setsi
- Mookameli o tla ngola “e hannoe” kamorao pampiring e hannoeng.
- Ha ho e-na le tletlebo ka pampiri e hannoeng, Mookameli oa setsi o e ngola “khanyetso” Kamorao pampiri ho eona eo.
- Ha a hlahlobile pampiri e belaetsang Mookameli oa setsi a ka etsa qeto ea ho e lumella
- Ha ho e-na le khanyetso ea tumello ea pampiri, Mookameli oa setsi o tla ngola “tumello e hanyelitsoe” kamorao ho eona
- Qeto ea Mookameli oa setsi ha e theseloe. Lekhotla le phahameng ke lona feela le ka e phenya-phenyang, la ba la eletsa hore e fetoloe ha ho hlokahala

HLOKOMELA: Pampiri ea ho khetha ha e hano e hobane feela e sa ikamahanye le tse ling tsa lipehelo kapa e e-na le matšoao a fetang bonngoe. Mookameli oa setsi ha a bona mokhethi a totobalitse khetho ea hae, a ka etsa qeto ea ho e fetisa e nepahetse.

HLOKOMELA: Mehlala ea lipampiri tse lumelletsoeng le tse hannoeng e teng qetellong ea bukana ena (e qhoelletsoeng 4)

6. Phatlalatso ea sephetho

1. Ha ho qetiloe ho baloa lifoutu, Mookameli oa setsi o tlatsa foromo ea sephetho. Foromo ena e ba le likopi tse tharo. Likopi tsena li ajoa tjena:

2. Kopi e tšoeu e ea ho Mokhutlisi oa Sephetho
3. Kopi e putsoa e kena ka lebokoseng la likhetho
4. Kopi e tšehla e manamisoa kante setsing sa khethelo
5. Lipampiri tse ling li fuoa baemeli
6. Tlaleha palo ea lifoutu tsa mokha kapa moiketi ka mong (kenyeletsa tse lumetsoeng le tse hanyelitsoeng)
7. Ngola palo ea tse hanoeng
8. Kopanya kakaretso ea lifoutu tsa baiketi/mekha kaofela
9. Tekena foromo, 'me o meme baiketi/baemeli ho tekena
10. Nehelana ho baemeli likopi tsa foromo
11. Phatlalatsa sephetho kahare le kante ho setsi sa khethelo

6.1 Kabo ea litulo tsa mekha tsa khekhehane

Ho latela Khaolo ea 55 le ea 104 tsa Molao oa Likhetho tsa Lekhotla la Sechaba oa 2011, lifoutu tsa baiketi ba mabatooa li fetoleloa lifoutung tsa mekha eo ba e emetseng.

Ho latela molao ona, lifoutu tsa baiketi ba mokha o le mong li kopanngoa 'moho ho fumana kakaretso ea lifoutu tsa mokha ka mong.

Ha re bone na li ka fetoloa joang. Mohlala:

Lebatooa	Moiketi	Mokha	Lifoutu	Phetolelo mokheng Lifoutu tsa mekha eo baiketi ba e emetseng
Khabane	Mantso Phiri	Bantu	1,597	1,597
Khephola	Mpatle Mohai	Beang	2,398	2,398
Liekhe	Lekoano Lapeng	Ratanang	3,007	3,007
Litsoako	Lai Lai	Rapelisanang	300	300
Thabaneng	Raohang Masole	Tselisanang	59	59
Khohlong	Lemohang Lerato	Ngatafalang	700	700

Ha lifoutu tsa bo-nkheteng li fetoleloa mekheng eo ba e emetseng li ema ka tsela e bontšitsoeng kaholimo.

Phetolo ena e etsoa lebatooeng ka leng. Lifoutu tsa mokha ka mong li ea kopanngoa ho fumana hore na o fumane hakae. Kakaretso ea lifoutu e ea ngoloa ho bontša seo mokha ka mong o se fumaneng naha ka bophara. Lifoutu tsa mekha e fapaneng li bontšitsoe ka tlaase.

Mohlala

<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Bantu</u>	<u>101 237</u>
<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Beang</u>	<u>132 679</u>
<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Ratanang</u>	<u>268 103</u>
<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Rapelisanang</u>	<u>281 123</u>
<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Tšelisanang</u>	<u>59,000</u>
<u>Sepheho se felletseng</u>	<u>Ngatafalang</u>	<u>78,951</u>

Mokhahlelo oa bobeli: Komisi e fumana Sekepele

Ho fumana sekepele, Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e kopanya lifoutu tsa mekha ‘moho ho fumana lifoutu tsa naha. Kakaretso eo Komisi e e fumaneng e e arola ka lenane la litulo tsa Paramente ho fumana sekepele.

Bantu	101, 237
Beang	132,679
Ratanang	268,103
Rapelisanang	281,123
Tselisanang	59,000
Ngatafalang	<u>78,951</u>
	<u>921,093</u>

Kakaretso ea lifoutu tsa naha e aroloa ka 120 (kapa palo ea mabatooa a atlehileng ho qothisana lehllokoa likhethong hammoho le litulo tse 40 tsa karolelano boemeling ‘me e fetolele palo eo ho palo e latelang e le ‘ngoe e phethahetseng)

Mohlala: $921,093 \div 120 = 7,675.775$

Ho fumana sekepele, palo e fumanehileng kaholimo e fetoleloa palong e felletseng.

Palo e kamor’a khutlo e fetoleloa palong e felletseng kapel’a khutlo. Palo ena, **7,675.775**, e fetoha **7,676**. Palo ena ke eona sekepele. Sekepele ke theko eo setulo se rekoang ka eona, kapa semetho se sebelisoang hore mokha o fumane setulo.

Mokhahlelo oa boraro

Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e arola lifoutu tsa mokha ka mong ka sekepele ho fumana hore na mokha oo o tsoaneloa ke litulo tse kae, e leng tse tlang ho bitsoa litutlo tsa nakoana.

Mohlala:

Bantu	$101,237 \div 7676 =$	13.18877
Beang	$132,679 \div 7676 =$	17.28491
Ratanang	$268,103 \div 7676 =$	34.93004
Rapelisanang	$281,123 \div 7676 =$	36.62363
Tšelisanang	$59,000 \div 7676 =$	7.68629
Ngatafalang	$78,951 \div 7676 =$	10.28543

Ho latela lipalo tse kaholimo, litulo tse fumanoeng ke mokha ka mong tsa nakoana li eme tjena:

Bantu	13
Beang	17
Ratanang	34
Rapelisanang	36
Tšelisanang	7
Ngatafalang	10
	117

- (a) Litulo kaofela li ea kopanngoa ebe li tlosoa ho litulo tsa paramente 120 (kapa palo ea mabatooa a atlehileng ho qothisana lehlokoa likhethong hammoho le litulo tse 40 tsa khekhehane)

$$13 + 17 + 34 + 36 + 7 + 10 = \text{litulo tse } 117$$

$$120 - 117 = 3$$

Ho haella litulo tsena tse tharo, 'me tsona li ajoa ka tsela e latelang:

- (b) Setulo sa pele se setseng se fuoa mokha o nang le karolo e phahameng ea lipalo kamorao ho khutlo.
- (c) Setulo se latelang sa bobeli se fuoa mokha o latelang o nang le palo e phahameng kamorao ho khutlo.
- (d) Setulo se latelang sa boraro se ajoa ka mokhoa o tsoanang.

Mohlala

Bantu	13.18877
Beang	17.28491
Ratanang	34.93004
Rapelisanang	36.62363
Tšelisanang	7.68629
Ngatafalang	10.28543

Mokha oa Ratanang ke oona o nang le palo e kholo kamor'a khutlo, **.93004**, 'me o fuoa setulo se le seng.

O lateloa ke mokha oa Tšelisanang ka **.68629**, 'me o fuoa setulo sa bobeli

Mokha o latelang ke oa Rapelisanang ka **.62363**. Ona o fuoa setulo sa boraro.

Litulo tse tharo li feletse 'me lenane la litulo tsa paramente le koetse.

Litulo tsa mekha e abetsoeng litulo li eme tjena:

Ratanang	35
Tšelisanang	8
Rapelisanang	37

Kakaretso ea litulo tsa nakoana tse abiloeng

Bantu	13
Beang	17
Ratanang	35
Rapelisanang	37
Tšelisanang	8
Ngatafalang	10
	120

Komisi e tlosa litulo tsa mabatooa tsa mekha e ileng likhethong litulong tsa nakoana.

Komisi e Ikemetseng ea Likhetho joale e tlosa litulo tsa mabatoeng litulong tsa nakoana tse abuoeng:-

Mokha	Litulo tsa nakoana	Litulo tsa mabatooa	Litulo tsa matšelisano
Bantu	13	9	4
Beang	17	13	4
Ratanang	35	18	17
Rapelisanang	37	30	7
Tšelisanang	8	10	0
Ngatafalang	10	0	10
	120	80	42 (litulo li kaholimo ka tse 'ne (2))

Litulo tsa nakoana li abilo e 'me li 42. Litulo tsena li ka holimo ho litulo tsa khekhehane. Mokha oa Tšelisanang o hapile litulo tse ngata ho feta ka moo o lokelang ho fumana ka teng. O na le mabatooa a leshome (10), ha o n'o tšoanetse ho fumana litulo tse robeli (8). Ho latela molao, mokha ona o lokela ho tsoa 'me ho fumanoe sekepele se secha.

Litulo tse leshome (10) tsa mabatooa a mokha ona li tlosoa litulong tsa paramente tse 120.

$$120-10 = 110$$

Mohatong ona ho tlosoa lifoutu tsa Tšelisanang lifoutung tsa naha.

i.e $921,093 - 59,000 = 862, 093$

Lifoutu tsa mekha e meng ha ho ntšoa tsa Tšelisanang li etsa **862, 093**.

ho fumana sekepele, arola **862,093 ka 110 = 7,837. 20909**

fetolela 7,837. 20909-palong e phethahetseng **7,838**

Sekepele ke 7,838

6.2 KABO EA HO QETELA

(a) Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e tla kopanya palo e felletseng ea litulo tsa khekhehane tse abiloeng 'me haeba palo e felletseng e lekana le palo ea litulo tse behiloeng ka thoko bakeng sa karolelano boemeling, ho abuo a ha litulo ha ho qetela ho tsamaea tjena:

$$9 + 12 + 19 = \text{Litulo tse } 40$$

Haeba palo e akaretsang e sa fihlele litulo tse 40 Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e seka-seka kabo ea ho qetela ea litulo tjena:

- Haeba mokha o hlotse litulo tse ngata tsa lebatooa ho feta ka moo o abetsoeng litulo ka teng, kabo ea litulo tsa lebatooa e tla ba ea mapomelo
- Mokha o fumaneng litulo tsa lebatooa tse ngata ho feta kamoo o tšoanelang ho fumana kateng, o ke ke oa kenyeletsoa kabong ea litulo tsa khekhehane
- Komisi e Ikemetseng ea Likhetho e abela mekha ea lipolotiki e setseng palo ea litulo e teng bakeng sa kabo ho sebelisoa mothati o latelang kabong ea litulo.

Mohlala: Mohato oa 1

Mekha ea lipolotiki	Kabo ea litulo tsa Matšelisano	Litulo tsa mabatooa tse hapiloeng	
Brown Party	24	25	0
Purple Party	32	19	13
Pink Party	<u>64</u>	<u>36</u>	<u>28</u>
	120	80	41

Palo ea 41 e supa hore ho na le setulo se le seng se eketsehileng.

Mohato oa 2

Brown party ha ea kenyeletsoa hobane e fumane litulo tse ngata tsa lebatooa tse abuoeng. Sena se bolela hore sephetho sa litulo tse tla abuo li tla ba 95.

$$120 - 25 = 95$$

Mohato oa 3

Purple Party 132 679

Pink Party 268 103

$$= 400\,782$$

Lifoutu tse feletseng tsa Purple party le Pink Party li tla aroloa ka 95

$$400\,782 \div 95 = 4218.75 \text{ ea lifoutu e fetoleloang ho } 4219$$

$$\text{Purple Party} = 132\,679 \text{ ea lifoutu e aroloang ka } 4219 = 31.44793$$

$$\text{Pink Party} = 268\,103 \text{ ea lifoutu e aroloang ka } 4219 = 63.54658$$

Mohato oa 4

Purple Party e na le litulo tse 31

Pink Party e na le litulo tse 63

Mohato oa 5

31 ea Purple Party + 63 ea Pink Party = 94 ho bolelang hore setulo se le seng se tlameha ho ajoa ho latela paloana e phahameng kamor'a lets'oao la khutlo.

Mohato oa 6

Purple Party 31.44793 = e sala ka litulo tsa eona tse 31.

Pink Party 63.54658 = e eketsoa setulo ka lebaka la paloane e phahameng kamor'a letšoao la khutlo. = litulo tse 64

Mohato oa 7

Mekha ea Lipolotiki	Litulo tse fannoeng	Litulo tsa Mabatooa	Kabo ea matšelisō	Litulo tsa Ho qetela
Brown Party	0	25	0	25
Purple Party	31	19	12	31
Pink Party	64	36	28	64
Kakaretso	95	80	40	120

Mosebetsi /tlhakiso

Hlophisa batho ba mokha oa hao bao o ba thontseng e le baemeli litsing tsa khethelo tsa lebatooa la hao. Ba rupele ka kabo ea litulo tsa khekhethane. Fana ka methati e lateloang ha litulo li ajoa e boletsoeng ka holimo.

7. Phatlalatso Ea Sephetho Sa Likhetho

7.1 Mokhahlelo oa pele

Sephetho sa likhetho se phatlalatsoa ka mekhahlelo e meraro. Mokhahlelo oa pele ke oa setsing sa khethelo o etsoang ke Mookameli oa setsi. O phatlalatsa kante le kahare ho setsi sa khethelo. Phatlalatso ena e etsoa hang kamor'a ho baloa ha sephetho. Ha mosebetsi ona o phethetsoe, o isa tlaleho ofising ea lebatooa ho Mokhutlisi oa sephetho.

Batho ba teng ka setsing ba fuoa likopi tsa sephetho

Mokhutlisi oa Sephetho

Mosebetsi oa Mokhutlisi oa sephetho ke ho etsa tse latelang:

- o etsa lethathamo la sephetho sa likhetho ho latela litlaleho tse tsoang litsing tsa khethelo kahar'a lebatooa
- o phatlalatsa sephetho sa lebatooa ho bontša moiketi ea hlotseng
- o tlatsa sephetho sena foromong e lokelang,
- o mema baiketi ho tekenela sephetho

o romela tlaleho ho Mookameli oa Likhetho seterekeng.

Haeba ho e-na le baiketi ba fumaneng lifoutu tse lekanang tse ka holimo-limo, ho tla bitsoa likhetho tse ncha lebatooeng leo.

7.2 Mokhahlelo oa bobeli

Ke moo Mokhutlisi a fetisetsang sephetho ho Mookameli oa setereke oa likhetho. Mookameli oa setereke o romella sephetho ka marang-rang ho Mookameli oa Likhetho setsing sa naha sa phatlalatso ea sephetho. Ho kentsoe lik'hamera tse bontšang ha sephetho se romelloa ho tloha seterekeng ho ea setsing sa phatlalatso ea sephetho molemong oa ponaleto. Sechaba se kenyeletsang bapolutiki se shebella ketsahalo ena setsing sa naha sa phatlalatso ea sephetho. Sephetho sena ha se fihla se ea hlahlojoa, ho netefatsoe hore se nepahetse ebe ho etsoa likopi, li fanoa ho batho ba lebelletseng, se nt'o phatlalatsoa ke Komisi. Komisi e sebetsa hammoho le komiti ea likhetho e bopiloeng ka bapolutiki ba mekha e ngolisitseng le Komisi.

7.3 Mokhahlelo oa boraro

Mona ke moo Komisi e etsang phatlalatso ea mapomelo e etsoang ka kasete, e kenyeletsa le litho tse khethiloeng ka khekhehane kamor'a hore ho ajoe litulo. Phatlalatso e etsoa kahar'a nako ea matsatsi a supileng kamor'a likhetho.

8 Puseletso ea peheletso ea kemiso ea baiketi

Peheletso ea moiketi ea fumaneng lifoutu tse etsang karolo ea leshome lekholong (10%) ho ea holimo ea lifoutu tsa lebatooa leo a emeng ho lona e buseletsoa moiketi ea joalo. Moiketi ea fumaneng lifoutu tse ka tlase ho 10% peheletso ea hae ha a e buseletsoe; e oela mokotleng oa sechaba.

Hang kamor'a likhetho, ikopanye le Mokhutlisi oa sephetho ho fumana hore na karolo ea leshome lekholong ea lifoutu tsa hao ke bokae o tsebe ho buseletsoa chelete ea hao ea peheletso; kapa, o hlahlobe kopi ea hao ea phatlalatso ea sephetho u bone na u fumane ha kae.

Atamela ofisi ea Komisi e Ikemetseng ea Likhetho ea setereke u kope puseletso ea peheletso. U tla hlalositsoa methati eo u lokelang ho e nka, 'me u tla thusoa kahoohle hore u fumane puseletso ea peheletso ea hau..

Peheletso ea khekhehane eona e fumanoa ke mekha e fumaneng setulo se le seng ho ea holimo sa Lekhotla la Sechaba. Haeba mokha oa hao o sa fumana setulo, ha o boelloe ke letho.

TSE QHOAELLETSOENG---4

Buka ea Liketsahalo tsa letsatsi ka leng

Lebatooa.....Nomoro.....
Setsi sa Khethelo..... Nomoro.....

Moo ho nang le khoao ka Mokhethi ho sebelisoa liforomo tse latelang:

Foromo 11 B:-Tlaleho ea mokhethi ha Mookameli oa Setsi sa Khethelo a e hloka

Foromo 11 C:-Moiketi kapa moemeli o hanyetsa boitsebiso ba mokhethi

Foromo 11 D:-Polelo ea mokhethi ka khanyetso ea boitsebiso ba hae.

Foromo 11 E:-Paki ea molao e hanyetsa polelo ea mokhethi.

Foromo 11 F:-Polelo ea mokhethi eo mokhethi e mong a ikhakantseng eka ke eena.

Liforomo tse ling tse teng kahar'a buka ea liketsahalo:

Tlaleho ea bo-teng ba Mookameli oa Setsi

Tlaleho ea bo-teng ba baemeli ba mekha

Tlaleho ea bo-teng ba paki ea molao

Ponts'o ea ho buloa ha setsi sa khethelo

Ponts'o ea ho koaloa ha setsi sa khethelo

Foromo e bontšang sebaka sa Letšoao la molao

Foromo ea tlaleho ea sephetho setsing

Foromo ea tlaleho ea hora ka 'ngoe

Foromo ea Tlaleho ea lipampiri tsa ho khetha

Lebitso la Mookameli oa Setsi_____

Lebitso la Paki ea Molao_____

TLALEHO EA BO-TENG BA BAKHETHISI KA LETSATSİ LA LIKHETHO

Mookameli oa Setsi o ngola lebitso la mokhethisi ka mong, nako ea ho fihla mosebetsing le nako ea ho tsamaea ha mosebetsi o felile

Lebatooa
Setsi sa Khethelo.....**Nomoro ea setsi**

Boemo ba Mosebetsi	Lebitso le Fane	Nako ea ho Fihla	Nako ea ho tsamaea	Nomoro ea ho khetha	Motekeno
Mookameli oa Setsi					
Mokhethisi Oa pele					
Mokhethisi Oa bobeli					
Mokhethisi Oa boraro					
Mokhethisi Oa bone					
Mokhethisi oa bohlangano					
Mokhethisi oa botšelela					

Ke netefatsa hore motho e mong le e mong ea ngotsoeng mona, o bile teng mosebetsing ka linako tse bonts'itsoeng.

Mookameli oa Setsi

Letsatsi_____

TLALEHO EA BO-TENG BA PAKI EA MOLAO KA LETSATSI LA LIKHETHO

Mookameli oa Setsi o ngola lebitso la paki ea molao, nako ea ho fihla le ho tsamaea

Lebatooa

Lebitso la Setsi.....Nomoro.....

Lebitso le Fane ea Paki ea Molao	Nako ea ho Fihla	Nako ea ho tsamaea	Nomoro ea ho khetha	Motekeno

Ke netefatsa hore morena kapa motho ea lebitsong la morena ea ngotsoeng mona o bile teng ka linako tse bontšitsoeng .

Mookameli oa Setsi

Letsatsi ____/____/____

TLALEHO EA BO-TENG BA MOEMELI OA MOIKETI KA LETSATSI LA LIKHETHO

Lebatooa.....

Setsi sa

Khethelo.....

Nomoro ea Setsi sa

Khethelo.....

Letsatsi _____ / _____ / _____

Lebitso la Moemeli	Mokha	Lebitso la Moiketi	Nomoro ea ho Khetha	Nako ea ho fihla le Motekeno

[illegible]

Ke netefatsa hore Moemeli oa Moiketi ea ngotsoeng kaholimo o bile teng ka linako tse bontšitsoeng malebana le lebitso la hae.

Letsatsi /

PONTŠO EA HO KOALOA HA SETSI SA KHETHELO

Ke netefatsa hore Setsi sena sa khethelo se koetsoe ka hora ea _____ mantsiboea.

Motekeno _____
[Mookameli oa Setsi sa Khethelo]

Letsatsi _____ / _____ / _____

Bopaki ka Baemeli ba Mekha ba teng :

Lebitso le Fane	Motekeno	Mokha

Mookameli oa Setsi sa Khethelo _____ Letsatsi _____ / _____ / _____

PONTŠO EA HO BULA SETSI SA KHETHELO

Ke netefatsa hore Setsi

sena.....

Nomoro ea

sona.....

.....

Lebatooeng la..... Nomoro ea

Lebatooa.....

Se butsoe ka hora

ea.....hoseng.

Motekeno _____

[Mookameli oa Setsi sa Khethelo]

Bopaki : Baemeli ba Mekha

Lebitso le Fane	Motekeno	Mokha

Tlaleho ea linotlolo tse amohetsoeng tsa mabokose a likhetho

(ngola linomoro tsa senotlolo ka seng se amohetsoeng, ka botlalo)

Ke amohetse linotlolo tse _____ tsa linomoro tse ngotsoeng mona

Motsamaisi oa Setsi _____

Motekeno ka Baiketi kapa baemeli ba bona:

TLALEHO EA KAMOHELO EA LETŠOAO LA MOLAO (Setempe se tempang pampiri ea ho khetha)

Tempa mona

Ke netefatsa hore ke amohetse matšoao a molao
a..... (bolela palo ea 'ona)

Mookameli oa Setsi _____

Motekeno ka Baiketi kapa Baemeli ba bona:

Lebitso le Fane	Motekeno	Mokha/ Ea ikemetseng

TLALEHO EA LINOTLOLO TSE SEBELISITSOENG

Ngola linotlolo tse sebelitseng pele ho khethoa:

Lebokose la likhetho

Linotlolo tse sebelitseng ha ho qetoa ho khethoa

Lebokose la likhetho

Ngola nomoro tsa linotlolo tse tlositsoeng pele ho baloa lifoutu

HLOKOMELA: Linomoro tsena li lokela ho tsoana le tsa pele ho qaloa ho khetha. Se tlose likhurumetso masobaneng a mabokose a likhetho.

Ngola linomoro tsohle tsa linotlolo tse sa sebetsang le tse senyehileng;

Ke netefatsa hore linomoro tsa linotlolo tse bontšitsoeng mona, ke tsona tsa linotlolo tse koetseng mabokose a likhetho pele a romeloa ho Mokhutlisi oa Sephetho
Ke netefalitse tsohle.

Mookameli oa Setsi

Motekeno ka Baiketi kapa Baemeli:

FOROMO 11B
PHATLALATSO EA MOKHETHI, HA MOOKAMELI OA SETSI A KA E KOPA
{khaolo ea 84(5) ea Molao oa Likhetho}

Lebatooa _____

Ke phatlalatsa hore:

- (a) Ke mokhethi, 'me lebitso la ka le teng lenaneng la bakhethi ba lebatooa lena
- (b) Ke ngolisitse lebatooeng lena 'me ke na le bopaki ba hore ke ngolisitse
- (c) Ha ke e-s'o khethe kae kapa kae. Ha ke ea khetha ke le mokhethi oa pele

Lebitso la Mokhethi	Nomoro ea ho khetha	Motekeno

Lebitso la Setsi sa Khethelo _____

Nomoro ea Setsi sa Khethelo _____

Phatlalatso e entsoe bo-teng ba ka ka la _____ khoeling ea _____ 20 _____

Mookameli oa Setsi sa Khethelo

Foromo ea 11 C

MOIKETI KAPA MOEMELI O HANYETSA BOITSEBISO BA MOKHETHI { Khaolo ea 84(7) ea Molao oa Likhetho}

Lebatooa _____

Ke bolela mona hore motho eo lebitso la hae le hlahang a tl'o khetha, a ke ke a ba teng ho khetha hobane:

- (a) Ke mofu
- (b) O kula hampe
- (c) O na le bokooa 'meleng
- (d) O na le lebaka le mo sitisang ho tla setsing sa khethelo
- (e) Ha a eo Lesotho mona

Lebitso la ea hanyetsang	Nomoro ea motho ea hanyetsang	Khetha (a)(b)(c)(d) kapa (e)	Lebitso la Mohanyetsi	Motekeno oa Mohanyetsi

Lebitso la Setsi Sa khethelo: _____

Nomoro ea Setsi sa Khethelo: _____

Phatlalatso e entsoe bo-teng ba ka ka la: _____ **20** _____

Mookameli oa Setsi sa Khethelo

Foromo 11 D

PHATLALATSO EA MOKHETHI EO LEBITSO LA HAE LE HANYELITSOENG KE MOIKETI KAPA MOEMELI {Khaolo ea 84(8) ea Molao oa Likhetho} Lebatooa

Mookameli oa Setsi sa Khethelo ho na le thibelo ea hore ke khethe. Ke phatlalatsa mona hore

- (a) Ke 'na eo lebitso la hae le hlahang lenaneng la bakhethi Lebatooeng lena
- (b) Ke ngolisitse ke le mokhethi Lebatooeng lena
- (c) Khanyetso e entsoeng ka 'na ha e ea nepahala
- (d) Ha ke e-s'o khethe kae kapa kae. Ha ke ea khetha ke le mokhethi oa pele

Lebitso la Mokhethi	Nomoro ea Mokhethi	Motekeno oa Mokhethi

Lebitso la Setsi sa Khethelo: _____

Phatlalatso e entsoe bo-teng ba ka ka la _____ khoeling ea _____/20 _____

Mookameli oa Setsi sa Khethelo

Foromo ea 11 F

PHATLALATSO EA MOKHETHI EO HO IKHAKANTSOENG KA LEBITSO LA HAE {khaolo ea 92(1) ea Molao oa likhetho}

Lebatooa

Ke phatlalatsa mona hore ho na le motho ea ikhakantseng ka lebitso la ka. Na ha ke e-s'o khethe kae kapa kae Lebatooeng lefe kapa lefe. Ha ke ea khetha ke le mokhethi oa pele.

Lebitso la eo ho ikhakantsoeng ka lebitso la hae	Nomoro ea eo ho ikhakantsoeng ka lebitso la hae	Motekeno oa eo ho ikhakantsoeng ka lebitso la hae

Lebitso la setsi sa khethelo _____

Phatlalatso ena e entsoe bo-teng ba ka ka la _____ khoeling ea _____ 20_____

Mookameli oa Setsi sa Khethelo
Tlaleho ea Mookameli oa Setsi:

Foromo ea 11G

SEPHETHO SA SETSI SA KHETHELO (khaolo ea 94(8) ea Molao oa Likhetho)

Likhethong tse tšeroeng ka la _____ / _____ / _____, lifoutu tsa moiketi ka mong, setsing sa _____ seo nomoro ea sona e leng _____, Lebatooeng la _____ li eme tjena:

Lebitso la Moiketi	Mokha/ikemetseng	Ea	Lifoutu tse hanoeng	Kakaretso ea Lifoutu

Kakaretso ea lifoutu tsa baiketi _____

Lifoutu tse hanoeng _____

Kakaretso ea lifoutu (ka lebokoseng la likhetho) _____

Mookameli oa setsi sa khethelo	Lifoutu tsa ba fumanoeng ba se ba takiloe empa ba sa khetha _____
---------------------------------------	---

FOROMO EA 11H

Lipalo tsa libuka tsa pampiri ea ho khetha (khaolo ea 97)

Tlaleho ea linomoro tsa pampiri ea ho khetha le palo ea lipampiri e amohetsoeng.

Nomoro ea buka ka 'ngoe	Li tsoa ho	Kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha
(1)	(2)	(3)
(1)	(2)	(3)
(1)	(2)	(3)
(1)	(2)	(3)
(1)	(2)	(3)
Kakaretso ea lipampiri tse amohetsoeng		(4)

Tlaleho ea linomoro tsa lipampiri tse isitsoeng setsing se seng ho tloha setsing sena

Nomoro ea buka ka 'ngoe	E isitsoe	Kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha
(1)	(5)	(6)
(1)	(5)	(6)
(1)	(5)	(6)
Kakaretso ea lipampiri tse isitsoeng setsing se seng		(7)
Kakaretso ea lipampiri tse teng setsing		(8)

HA HO QETOA HO KHETHOA

Linomoro tsa libuka tse sebelitseng	Tse sa sebetsang	Likutu tsa lipampiri	Kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha
(9)		(10)	(11)
(9)		(10)	(11)
(9)		(10)	(11)
(9)		(10)	(11)
(9)		(10)	(11)
(9)		(10)	(11)

Linomoro tsa libuka tse sebelitseng kaofela			
(12)	(13)	(10)	(11)
(12)	(13)	(10)	(11)
(12)	(13)	(10)	(11)
Linomoro tsa libuka tse sa sebetsang			
(14)	(13)		
(14)	(13)		
(14)	(13)		
Kakaretso	(15)	(16)	(17)
Tse fumanoeng li se li takiloe	(18)		
Tse senyehileng	(19)		
Lipampiri tse amohetsoeng		(20)	
Mabitso a takiloeng		(21)	
Mangolo a ba khethetseng n'qa e 'ngoe			(22)
Ba hanneng pampiri ea ho khetha			(23)
Mangolo a ba hanneng pampiri ea ho khetha (foromo ea 11A)			(24)
Kakaretso ea ba khethileng			(25)
Lipampiri tsa ho khetha tse fumanoeng ka lebokoseng			(26)

Mookameli oa setsi sa khethelo

MOTOKENO OA BAIKETI LE BAEMELI		
Lebitso le fane	Motekeno	Mokha/Ea ikemetseng

Kenya linomoro tsa libuka tsa lipampiri tsa ho khetha ka tatellano le ka bo-mong.

Ngola Mokhutlisi oa sephetho /Mookameli oa setsi ea faneng ka libuka ho tloha setsing se seng(le lebitso la setsi).

1. Bala, o ngole palo ea lipampiri bukeng ka 'ngoe (li lokela ho ba 100).
2. Kopanya lipalo tseo o li fumaneng ho (3).
3. Kenya palo ea lipampiri tse libukeng tse tlisitsoeng ho tloha setsing se seng (li lokela ho ba 100 empa ho ka etsahala hore li be ka tlase ho moo).
4. Kopanya lipampiri tsohle tse boletsoeng ho (5).
5. Ke kakaretso ea linomoro tsa libuka tsa lipampiri tsa ho khetha (6). Mookameli oa setsi o tlameha ho li lokisa ka hloko.
6. Kenya lenane la lipampiri tse sebelisitsoeng bukeng ka 'ngoe.
7. Kenya kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha tsa buka ka 'ngoe e tlisitsoeng setsing. Mookameli oa Setsi sa khethelo o tlameha ho nka boikarabelo.
8. Kenya kakaretso ea lipampiri tsa ho khetha o kopanya le tse sa sebetsang.
9. Kenya linomoro tsa libuka tse sebelitseng kammoho.
10. Kenya nomoro ea pampiri tse sebelitseng.
11. Kenya nomoro ea lipampiri tse sa sebetsang hohang.
12. Kopanya palo ea lipampiri tsa libuka tse sebelitseng kammoho le tsa libuka tse sa sebetsang ho hang.
13. Kopanya palo ea lipampiri tse sebelitseng kammoho, le tse sebelitseng kaofela.
14. Kopanya lipampiri tsohle ho fumana kakaretso.
15. Bala lipampiri tse lumelletsoeng o ngole kakaretso.
16. Bala lipampiri tse fumanoeng li se li takiloe o ngole kakaretso.
17. Ngola palo ea lipampiri tsohle tse ka lebokoseng.
18. Kenya palo ea bakhethi ba takiloeng lenaneng.
19. Kenya palo ea bakhethi ba hanneng pampiri ea ho khetha.
20. Kenya kakaretso ea ba khethileng le ea ba hanneng pampiri.
21. Tlosa palo ea lipampiri tse lumelletsoeng ho kakaretso ea tsohle.
22. Fumana kakaretso ea bakhethi ba hanneng pampiri ea ho khetha.
23. Kenya palo ea lipampiri tse fumanoeng ka lebokoseng.

FOROMO EA 1H

Khetho ea moemeli oa moiketi/mokha

‘Na _____ ke le moiketi/ofisiri ea mokha, ke khetha _____.

Lebitso la moemeli _____

Nomoro ea ho khetha ea moemeli _____

Moo moemeli a phelang teng _____

Moemeli o hlaha lenaneng la bakhethi lebatooeng la _____ e le oa ka tšebetsong ea ngoliso/ ho khetha.

Motekeno oa moiketi(kapa ofisiri ea mokha) _____ Letsatsi la ____/_____/_____

Moemeli o tlameha ho fana ka foromo ena ho mongolisi kapa mookameli oa setsi sa khethelo ha a fihla setsing seo. Mookameli oa likhetho o lokela ho tseba ka khetho ena pele ho letsatsi la likhetho.

FOROMO EA 8

KOMISI E IKEMETSENG EA LIKHETHO LESOTHO -MOLAO OA LIKHETHO OA 2011 (Khaolo ea 53 (1) & (2))

KANO EA TŠEBETSO

'Na _____ (mabitso ka botlalo)

oa _____ (ngola aterese e feletseng).

Ke hlapanya mona hore ke tla:

Ikamahanya le kano ena ea tšebetso

Nena sohle se khahlanong le molao oa likhetho

Hlompha boemo ba Komisi e Ikemetseng ea Likhetho

Hlompha litokelo tsa bakhethi

Hlompha le ho tšoara baetapele ba mekha ea lipolotiki ka ho tšoana.

Motekeno oa mohlapanyi _____

Tlhapanyo e bile bo-teng baka _____ Mookameli oa
likhetho/ofisiri ea likhetho tikolohong/Mokhutlisi oa sephetho/Mookameli oa setsi sa khethelo.

Batho ba latelang ba lokela ho nka kano ea tšebetso:

1. Mookameli oa setsi sa khethelo le motlatsi oa hae.
2. Mokhutlisi oa sephetho le motlatsi oa hae.
3. Bakhethisi.
4. Paki ea molao
5. Babali ba sephetho
6. Baiketi le baemeli
7. Batho ba bang ba nang le tokelo kapa ba lumelletsoeng ho ba setsing sa khethelo ka mabaka a mang ntle le ho khetha.

FOROMO EA 11A

KOMISI E IKEMETSENG EA LIKHETHO LESOTHO MOLAO OA LIKHETHO OA 2011 (khaolo ea 82(2)(c))

TUMELLO EA HO KHETHA MOO MOTHO A LENG TŠEBETSONG EA LIKHETHO
(E tlatsoe habeli)

Lebitso la mokhethi: _____
Nomoro ea mokhethi ea Likhetho: _____
Setsi sa ho khethela: - _____

Motho ea boletsoeng mona o fuoe tumello ea ho khetha setsing se latelang:

Lebitso la setsi sa khethelo _____
Nomoro ea setsi _____
Motekeno _____ Letsatsi la ____ / ____ / ____
Mokhutlisi oa sephetho lebatooeng la _____

Mookameli oa setsi sa khethelo:

Hoba o amohela lengolo lena la tumello, ngola lebitso la mokhethi le nomoro ea hae ea likhetho qetellong ea lenane la bakhethi. Taka lebitso lena, ebe u lumella mokhethi ho khetha. Kenyeletsa lengolo lena ka anfolopong e tšelang lenane le bakhethi, ha ho qetoa ho khethoa (anfolopo ea 9). Mookameli oa setsi sa khethelo moo mokhethi a ngolisitseng: Ha o fumana lengolo lena, taka lebitso la mokhethi lenaneng la bakhethi. Kenyeletsa lengolo lena ka anfolopong e tšelang lenane la bakhethi ha ho qetoa ho khethoa (anfolopo ea 9).

MOLAO OA LIKHETHO OA 2011

LEBOKOSE LA LIKHETHO

Lebatooa: _____, Nomoro: _____

Setsi sa khethelo: _____, Nomoro _____.

Mookameli oa setsi sa khethelo: _____, Letsatsi ____ / ____ / ____

MOLAO OA LIKHETHO OA 2011

Letsatsi : _____/_____/_____

Mookameli oa setsi sa khethelo_____Motekeno_____

Mabitso a Baiketi le Baemeli ba bona:

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

TLATSETSO

Methati ea phetiso ea sephetho sa likhetho setsing sa naha sa phatlalatso sephetho

MOTHATI 1: SEPHETHO SE HLAHANG LEBATOOENG LE ISOA OFISING EA SETEREKE KA LETSOHO KA LEBAKA LA TLHOKAHALO EA MARANG-RANG.

MOTHATI 3: MOOKAMELI OA LIKHETHO SETEREKENG O KOPITSA SEPHETHO A NT'O SE FETISETSA SETSING SA PHATLALATSO EA SEPHETHO

MOTHATI 5: FOROMO EA MANTLHA EA SEPHETHO E PHATLALATSOA KAHARE HO LETLAPA LA PHATLALATSO EA SEPHETHO LE HO IKHOTSOFATSA HORE E NEPAHETSE.

MOTHATI 7: NETEFATSO EA SEPHETHO SE HATISITSOENG E ETSOA KE KOMITI EA KHOKAHANYO EA SEPHETHO SA LIKHETHO, 'ME EBE KOMISI E PHATLALATSA SEPHETHO SE JOALO.

MOTHATI 9: SEPHETHO SE FETISETSOA LEQEPHENG LA MARANG-RANG LA KOMISI E IKEMETSENG EA LIKHETHO HORE BONO E HOHLE LEFATŠE KA BOPHARA

MOTHATI 2: MOOKAMELI OA LIKHETHO SETEREKENG O AMOHELA SEPHETHO SE TSOANG LEBATOOENG.

MOTHATI 4: FOROMO EA MANTLHA EA SEPHETHO E ROMELLETSOENG KA MARANG-RANG E EA HATISOA E NTAN'O FANOA HO LITHO TSA KOMISI EKASITA LE LITHO TSA KOMITI EA KHOKAHANYO EA SEPHETHO SA LIKHETHO

MOTHATI 6: TLALEHO EA SEPHETHO E HLAHANG LETLAPENG LA PHATLALATSO E EA ATISOA EBE E FANOA HO LITHO TSA KOMISI LE LITHO TSA KOMITI EA KHOKAHANYO EA SEPHETHO SA LIKHETHO

MOTHATI 8: SEPHETHO SE TLA BONTŠOA LEBOTENG NAKONG EO SE NTSING SE PHATLALATSOA KE KOMISI

MOTHATI 10: KOMISI E BONA HORE LIKOPI TSA SEPHETHO LI EA FUMANEA SETSING SA LIPATLALATSO SA KOMISI HA MOTHO A SE HLOKA

KHETHO EA HAO!

KE MATLA A HAO!

2ND FLOOR MGC PARK

CORNER POPE JOHN PAUL II ROAD & MPIOLO BOULEVARD

MASERU 100, LESOTHO

TEL: (+266) 2231 4991 / 2232 3362

TOLL FREE: (+266) 80022033

FAX: (+266) 2231 0398

Whatsapp: (+266) 5888 8432 Website: www.iec.org.ls